

Tanácsok a beadandó dolgozattal kapcsolatban

Bár olyan dolgozattal eddig csak egyszer találkoztunk, amelyre nem tudtunk pontot adni, mert a szerző teljes mértékben félreértette a feladatot, a dolgozatok zöme a 3-5 pontot sávban ragad. Ebben a tájékoztatóban szeretnénk világosabbá tenni, hogy milyen is az igazán jó dolgozat, amelyre 6-8 pontot lehet kapni.

A jó dolgozat

- világosan és érhetően van megfogalmazva
- argumentatív: állást foglal, és érvel az álláspont mellett
- választ ad a blogban felvetett problémára.

Tegyük fel, hogy a poszt a következő dilemmát veti fel. Egyfelől, a matematikát igaznak tartjuk. Másfelől, számok nem léteznek, mert alapvetően különböznek a létezőnek elismert dolgoktól: nincs téridőbeli helyük (nem fordulhat elő, hogy az utcán szembejön velünk egy prímszám), nem vesznek részt oksági kapcsolatokban (nem ficamíthatjuk ki a bokánkat, mert belebotlunk egy halmazba). De hát hogyan is lehetne igaz állításokat tenni nemlétező dolgokról?

Ha leírja, hogy

- a matematika tanulását sokaknak megnehezíti, hogy nem kapcsolható kézzel fogható dolgokhoz vagy
- a matematika milyen fontos szerepet játszik a tudományokban vagy
- a matematika műveléséhez nem szükséges a dilemmát feloldani,

akkor nem fog sok pontot szerezni, mert nem a blogban felvetett problémára válaszol.

Ha pusztán azt magyarázza el, hogy

- a matematika igaz vagy
- a matematika nem konkrét tárgyakat vizsgál vagy
- ez valóban komoly kérdés, amelyre nehéz válaszolni,

megint csak nem fog sok pontot kapni, mert csak a blogban felvetett dilemma egyik vagy másik elemét fejti, ki de a kérdésre nem ad választ.

Az igazán jó dolgozat megoldást kínál a problémára. A jelen esetben egy dilemmát kell feloldani. Erre elvben két lehetőség van:

- a) a két ellentmondó állítás közül csak az egyik igaz
- b) a két látszólag ellentmondó állítás között valójában nincs is ellentmondás.

De nem elég megfelelő típusú választ adni, érvelni is kell álláspontja mellett. Például, ha a) típusú választ ad, akkor – egyebek között – ilyen lehetőségei vannak.

- A tiszta matematika ($2+2=4$) nem igaz, csak az alkalmazott matematika (2 tehén + 2 tehén = 4 tehén). Az alkalmazott matematikát a közönséges dolgok (jelen esetben a tehenek) teszik igazzá. Amikor a matematikát igaznak gondoljuk, összekeverjük a tiszta és az alkalmazott matematikát.
- Nem igaz, hogy csak téridőbeli és oksági kapcsolatban lévő dolgok léteznek. Az általános fogalmaknak (a szeretet fogalma) sincs helyük a téridőben, és nem szerepelnek oksági kapcsolatban, mégis léteznek.

Íme egy példa a b) típusú válaszra.

- A dilemma azért hamis, mert nem igaz, hogy kizárólag téridőbeli és oksági kapcsolatban szereplő dolgokkal kapcsolatban tehetünk igaz kijelentéseket. Példa

erre a következő kijelentés: „Don Quixote sovány volt”. A kijelentés igaz, jóllehet Don Quixotéval éppoly kevésbé találkozhatunk szembe, mint egy prímszámmal, és éppoly kevésbé gáncsolhat el, ahogy egy prímszámba sem botolhatunk bele.

Magasabb pontszámot érhet el az a dolgozat, amely világossá teszi, hogy mi is a célja. Ennek érdekében célszerű 1-2 mondatban újra fogalmazni a problémát, és explicitté tenni, hogy milyen módon kívánja megoldani. Példa:

- A poszt azt kérdést veti fel, hogy a matematika igazságból az az elfogadhatatlan konklúzió adódik, hogy a számok léteznek. Amellett fogok érvelni, hogy a következtetés kiindulópontja elhibázott, mert a matematika nem igaz / a következtetés konklúziója nem teljességgel elfogadhatatlan / a következtetés hibás, mivel előfeltételezi azt a téves állítást ...

Egy utolsó tanács: a posztot többször és gondosan olvassa el, s ne kezdjen addig írni, amíg nem biztos abban, hogy tökéletesen megértette. Ne feledje: nem azt kell leírnia, ami a problémáról eszébe jut, hanem a problémát kell megoldania.